57. HADİD SÜRESİ

Medîne döneminin sonlarına doğru gönderilmiş olan bu sûre, adını yirmi beşinci ayetinde geçen "el-Hadid: demir" kelimesinden almıştır. 29 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın Adıyla!

Beni yoktan var edip üstün yeteneklerle donatan ve kulluk göreviyle yeryüzüne gönderen sonsuz şefkat ve merhamet sahibi yüce Rabb'imin adıyla, O'nun verdiği güç ve yetkiye dayanarak ve yalnızca O'nun adına okuyor, söylüyorum:

I. Göklerde ve yerde bulunan bütün varlıklar, dâimâ Allah'ı övgüyle anarak yüceltmektedir. Şu muhteşem kâinat nizamı içerisinde yer alan her şey, kendisini yar atan varlığın her türlü kusur ve noksanlıktan uzak olduğunu anlatmaktadır. Eğer çe vrenizdeki varlıklara ibret nazarıyla bakacak olursanız, her zerresinin Allah'ı zikrettiğini göreceksiniz.

Gerçekten **O**, sonsuz kudret ve hikmet sahib i dir. Asla yersiz ve gereksiz hüküm vermeyen ve hükmüne karşı kon ulamayan Yüce Yaratıcıdır.

- 2. Göklerin ve yerin yönetim ve hükümranlığı yalnızca O'na aittir: Yaşatan ve öldüren O'dur. Ölü bedenleri bir Gün diriltecek olan da O'dur. Çünkü O, her şeye kadirdir.
- **3. O** her bakımdan sonsuzdur, sınırsı zdır: hem **ilktir, hem de Son.** Her şeyden önce vardı ve her şeyden sonra da var olacaktır. O, zamanın ve mekânın üzerindedir, çünkü onları yaratan O'dur. O ezelî ve ebedîdir. Varettikleriyle bir tek rab ve yegane ilâh olarak O, **apaçık ortadadır**, fakat Zatıyla **gizlidir**, hiç kimse O'nun mahiyetini tam olarak kavrayamaz fakat **O, her şeyi** en mükemmel şekilde **bilir**.
- 4. Şu uçsuz bucaksız gökleri ve sayısız nîmetlerle donatılmış yeryüzünü altı günde yaratan, fakat sonra bir kenara çekilip mahlukâtı

kendi kaderiyle baş başa bırakmayan, aksine, sınırsız kudret ve hâkimiyetinin sembolü olarak Egemenlik Tahtı olan **Arş'ta bulunan O'dur.** Öyle ki, **O**, yerin içine giren bütün varlıkları ve oradan çıkan her şeyi bilir ve aynı şekilde, gökten inenleri ve oraya yükselen her şeyi bilir. Her ner ede olursanız olun, **O** sonsuz ilim ve kudretiyle tek rab ve ilâh olarak her an ve her yerde sizinle beraberdir. Unutmayın; Allah, yaptığınız her şeyi görmektedir ve ona göre karşılığını mutlaka verecektir.

- 5. Göklerin ve yerin yönetim ve hükümranlığı yalnızca O'na aittir: Bütün işler v e oluşlar, her şeyin kaynağı olan Allah'a döndürülür.
- 6. O Allah ki, mükemmel bir düzen içinde ve düzenli aralıklarla bazen geceyi kısaltıp gündüze ekliyor; bazen gündüzü kısaltıp geceye ekliyor. Unutmayın; O, kalplerin içindeki bütün gizli niyet ve düşünceleri bilmektedir.

- 7. Öyleyse, ey Müslüman olmayı isteyenler! Allah'a ve Elçisine gerçek anlamda iman edin ve sizi geçici olarak kullanmaya yetkili kıldığı servet, güç, ilim, vakit gibi güzel şeylerden bir kısmını, zâlimlere karşı yapılan mücâdelede İslâm'ın zaferi için harcayın! Çünkü içinizden her kim bu Kitaba yürekten iman eder ve onun gösterdiği doğrultuda harcama yaparsa, onlara Allah katında büyük bir ödül verilecektir!
- 8. Peygamber sizi Rabb'inize iman etmeye çağırıp dururken, niçin Allah'a inanmayasınız ki? Üstelik o, Allah'a ve Peygambere sonuna kadar itaat edec eğinize dâir sizden kesin bir söz de almıştı. Söyleyin, eğer O'na gerçekten inanıyorsanız, O'nun hükmüne boyun eğmeniz gerekmez mi?
- 9. O Allah ki, sizi inkâr ve cehâlet karanlıklarınd a n kurtarıp, iman ve ilim aydınlığına çıkarmak için kuluna bu apaçık ayetleri göndermiştir. Çünkü Allah, size

karşı gerçekten çok şefkatli, çok merhametlidir.

10. Size ne oluyor ki, malınızdan bir kısmını Δllah yolunda harcamaktan kaçınıyorsunuz? Oysa göklerin ve yerin zenginlikleri zaten Allah'ındır. Sizin olduğunu sandığınız servet ve zenginli kler, aslında size geçici olarak verilmiş birer emânetten başka bir şey değildir. Öyleyse, hemen şimdi, sizin yardımın ıza en çok ihtiyaç duyulduğu bir zamanda malınızla ve canınızla Allah yolunda mücâdele edin! Çünkü içinizden, fetihten önceki zor ve sıkıntılı dönemde Allah yolunda mallarını harcayıp savaşanlar, sonradan bu işe girişen müminlerle bir olmazlar. Her ne kadar Allah her ikisine de en güzel ödül olan cenneti vaad etmisse de. onlar, İslâm'ın hâkimiyetinden sonra mallarını Allah yolunda harcamaya ve savaşmaya başlayan ki mselerden daha üstün bir dereceye sahiptirler.

Unutmayın, Allah yaptığınız her şeyden

haberdardır.

O hâlde, elinizdeki nîmetleri en çok kâr getirecek yerlere harcayarak akıllıca yatırım yapın:

- II. Kim Allah'a güzel bir borç vermek ister ki, Allah da bu borc u ona âhirette kat kat fazlasıyla geri ödesin ve ayrıca, Allah tarafından çok değerli bir mükâfât kazansın? Öyleyse canınızı, malınızı ve yeteneklerinizi Allah'ın istediği doğrultuda kullanın ki, Hesap Gününde sonsuz nîmetleri kazanabilesiniz:
- 12. O Gün zâlimler ve kafirler karanlıklar içinde cehenneme doğru yol alırlark e n , inanan erkekleri ve kadınları, gör eceksin. Onlar sırat üzerindeyken dünyadaki iman ve onun gereği olan salih amelleri, güzel davranışlarıyla kazandıkları nurları, önlerinden ve sağlarından koşarak Cennete doğru onlara yol açarlar. Onlara denilecek ki: "Bugün size müjdeler olsun; sizin ödülünüz, ağaçlarının altından ırmaklar çağıldayan ve so nsuza dek içinde

yaşayacağınız cennet bahçeleridir. İşte en büyük kurtuluş budur!"

- 13. O gün, karanlıkta kalan ikiyüzlü erkekler ve kadınlar, inananlara yalvararak, "Ne olur bizden tarafa bir bakın da, sizin nurunuzdan alıp aydınlanalım!" diyecekler. Fakat onlara, "Hayır!" denilecek, "Bunu elde etmenin yeri burası değil, dünya hayatıdır. O hâlde arkanıza dönün de, nuru geçmişteki hayatınızda arayın!" denilecek. Böylece müminlerle münâfıkların arasına, iç kısmında ilâhî rahmet bulunan, dış yüzü ise cehennem deki azâba bakan ve bir taraftan diğerine geçiş kapısı olan yüksek bir sur çekilecektir.
- 14. Münâfıklar, surun öte yanındaki müminlere seslenerek, "Biz dünyada sizinle birlikte değil miydik? Sizinle aynı hayatı yaşıyorduk. Biz de sizinle birlikte oruç tutup namaz kılıyorduk! O hâlde niçin burada aynı yerde değiliz?" diye onlara seslenecekler. Buna karşılık müminler,

- "Evet, görünüşte bizimle birlikteydiniz!" diyecekler, "Ne var ki siz, ikiyüzlülük ederek kendinizi felâkete sürüklediniz ve hemen teslim olmadınız, hatta hangi taraf kazanırsa ona katılmak için beklediniz, bekleştiniz; çünkü bu dine hep **kuşkuyla baktınız.** Başkalarının kalplerine şüphe tohumları ektiniz. Böylece, Allah'ın ölüm emri gelip çatıncaya kadar, boş kuruntularınız sizi oyalayıp durdu ve o Aldatıcı şeytan ve dostları, bazen Müslüman görüntüsüyle karşınıza çıkıp hakkı batıl, batılı hak göstererek, bazen de Rabb'inizin şefkat ve merhametine güvendirerek sizi Allah ile aldattı!"
- 15. "İşte bu yüzden, bugün ne sizden ne de inkâr edenlerden herhangi bir kurtuluş fidyesi kabul edilmeyecektir! Hepinizin varacağı yer cehennemdir; çünkü size yaraşan odur! Ne korkunç bir son!" Şu hâlde:
- 16. Allah'ın bu dehşet verici uyarısı ve yücelerden indirdiği Hakikat karşısında

Müminlerin kalplerinin yumuşayıp saygıyla ürpereceği vakit hâlâ gelmedi mi? Evet, artık müminler, paslanan gönüllerini silkeleyip Kur'an'la yeniden hayat bulsunlar da böylece, daha önce kendilerine kitap verilen ve vahiyle tanışmalarının üzerinden uzun bir süre geçtiği için imanla tanışma heyecanını yitiren, kalpleri gaflet perdesiyle kapanıp katılaşan ve bugün birçokları yoldan çıkmış olan Yahudi ve Hıristiyanların durumuna düşmesinler!

- 17. İyi bilin ki, Allah ölümünden sonra toprağa yeniden hayat verir. Gökten yağdırdığı yağmurlarla yeryüzünü rengârenk çiçeklerle donatan Allah, imana susamış ölü kalplere de indirdiği Kur'an sayesinde yeniden hayat verecektir. İşte sizin için ayetlerimizi böyle açıkça ortaya koy uyoruz ki, aklınızı kullanıp doğru yolu bulasınız. Bunun da yolu, fedâkârlık göstererek imanı ispatlamaktan geçer:
- 18. Gerçek şu ki, Allah yolunda karşılıksız yardımda bulunarak âdetâ Allah'a güzel bir

borç vermiş olan mümin erkekler ve kadınlara, yaptıkları iyiliklerin karşılığı kat kat fazlasıyla ödenecek ve böylece onlar, cennet gibi muhteşem bir ödül kazanacaklar.

- 19. Allah'a ve bütün elçilerine iman eden bu müminler var ya, işte iman iddiasında dosdoğru olanlar ve Hesap Gün ü Rab'leri katında hakîkate şâhitlik edecek olanlar onlardır. O Gün onlara, hak ettikleri mükâfâtları ve cennet yolunu aydınlatacak nurları mutlaka verilecektir. Nankörlük edip ayetlerimizi inkâr edenlere gelince, onlar da cehennemi hak eden kimselerdir.
- 20. İyi bilin ki, iman ve onun gereği olan salih amelden soyutlanmış bir dünya hayatı, ancak gelip geçici bir oyun, gaflete düşüren bir eğlence, aldatıcı bir süs, birbirinize karşı övünme sebebi ve daha çok servet ve övünülecek nesiller çoğaltma yarışından ibarett i r. Onun vaadettiği zevkler, tıpkı yağmurun yeşerttiği bitkilerin hâline benzer

ki, onun sulayıp yetiştirdiği bitkiler çiftçilerin pek hoşuna gider fakat bu göz alıcı bitkiler ve rengârenk çiçekler zamanla kurumaya yüz tutar ve bir de bakarsın ki tamamen sararıp solmuş ve sonunda çerçöp hâline gelmişler. İşte dünyanın lüks ve ihtişâmı da böyle yok olup gidecektir. Âhirette ise, ya zâlimleri bekleyen çetin bir azap vardır, ya da müminler için Allah'ın bağışlaması ve hoşnutluğu. Demek ki, âhireti kazanmak için yaşanmayan bir dünya hayatı, sonu felâketle biten aldatıcı bir zevkten başka bir şey değildir.

21. Öyleyse, şan, şöhret ve servet için çabalamak yerine, Rabb'inizin affına nâil olmak ve eni göklerle yer kadar geniş olan ve yalnızca Allah'a ve bütün Peygamberlerine inananlar için hazırlanmış bulunan cenneti kazanmak için birbirinizle yarışın! Bu Allah'ın bir lütfudur ve onu, cennete girmeyi isteyen ve bu yolda çaba harcayan herkese bağışlar. Unutmayın, Allah, sonsuz lütuf sahibidir.

- 22. Ne yeryüzünde, ne de kendi bünyenizde başınıza gelen size göre ilk bakışta kötü veya iyi görülen hiçbir şey yoktur ki, Biz onu yaratmadan önce bir kitapt a kayıtlı olmasın. Yani başınıza gelenler, Bizim bilgimiz dışında değildir. Bütün olup bitenler, bir hikmet dahilinde önceden yazılan kader kitabında mevcuttur. Bu nasıl olur demeyin; hiç kuşkusuz bu, Allah için çok kolaydır.
- 23. Başınıza gelen bütün musibetlerin ve kazanacağınız bütün nimetlerin ve başarıların bir imtihan gereği olarak ezelden takdir edildiği size bildirildi ki, her şeyin Allah'ın kontrolünde olduğunu idrâk ederek, kaybettiğiniz güzel şeylere üzülüp yılgınlığa düşmeyesiniz ve Allah'ın size bahşettiği nimetler ve başarılar ile boş yere şımarmayasınız. Doğrusu Allah, kendini beğenip övünen kimseleri sevmez.
- 24. Çünkü onlar, hem kendileri cimrilik yapar, hem de başkal arına cimriliği öğütlerler. Her kim böyle davranarak Allah'ın

hükmünden yüz çevirecek olursa, yalnızca kendisine zarar vermiş olur. Çünkü Allah, insanların lütuf ve cömertliğine muhtaç değildir; asıl buna muhtaç olan kendileridir. Ve hiçbir varlık O'nu övüp yüceltmese bile, O kendi zatıyla Yücedir; zira gerçek anlamda yüceltilmeye, şükredilmeye ve övülmeye lâyık olan, sadece Odur.

O hâlde, Allah'ın bahşettiği nîmetleri yoksullarla paylaşmaktan sizi alıkoymaya çalışan insan ve cin şeytanlarının sözlerine aldanmayın! Unutmayın ki;

25. Biz insanlık tarihi boyunca elçilerimizi, hakîkati gözler önüne seren apaçık mûcizelerle ve apaçık belgelerle gönderdik ve insanların adâleti ayakta tutmalarını sağlamak için, elçilerle birlikte kutsal Kitabı ve bu kitap sayesinde, doğruyu eğriden ayırt etmeye yarayan en mükemmel adâlet ölçüsünü indirdik. Ayrıca, içinde müthiş bir potansiyel güç ve insanların hayatı için bir çok faydalar barındıran demir madenini yarattık, emrinize

sunduk. Bütün bunlar size bahşedildi ki, Allah, —Kendisini gözleriyle görmedikleri hâlde—O'nun dinini ve elçilerini destekleyen fedâkâr müminleri, zulme arka çıkan veya ona seyirci kalan gâfillerden seçip ayırsın. Gerçi Allah'ın kendi dinini üstün kılmak için sizin yardımınıza ihtiyacı yoktur. O bu düzenlemeyi, insanlar imtihândan geçip yükselsinler diye yapmıştır. Hiç kuşkusuz Allah güçlüdür, mutlak otorite sahibidir.

- 26. İşte bu nedenle, bir zamanlar Nûh'u ve İbrahim'i de insanlığa ışık tutan birer Elçi olarak gönderdik ve onların soylarından gelenlere Peygamberliği ve kutsal Kitabı emânet ettik. Buna rağmen içlerinden sadece bir kısmı doğru yolu bulmuş, pek çokları ise yoldan sapmıştı.
- 27. Ve onların ardından, peş peşe elçilerimizi yolladık. Onlardan sonra da Meryem oğlu İsa'yı mücizelerimizle gönderdik ve ona İncil'i verdik. Onu samîmiyetle

izleyenlerin kalplerine derin bir şefkat ve merhamet duygusu yerleştirdik. Sonraki Hıristiyanların icatları olan bu dünyayı tamamen terk ederek hiç evlenmeden, çilehânelerde inzivâya çekilme esâsına dayanan ruhbanlığa gelince, Biz onlara böyle bir şey emretmedik ama onlar, güya Allah'ın rızasını kazanmak amacıyla bunu uydurdular; ne var ki, insan fitratına ters düşen bu sözde ibâdete gereği gibi de uymadılar. Biz de içlerinden, gönderdiğimiz mesaja gerçek anlamda iman eden ve ona göre hayat programlarını çizen kimselere mükâfâtlarını verdik fakat onların çoğu, Hz. İsa'nın getirdiği tevhid dinini özünden saptırarak yoldan çıkmışlardı.

İşte şimdi, bütün Peygamberlerin insanlığa getirdikleri, fakat daha sonra özünden saptırılıp tanınmaz hâle getirilen o saf tevhid inancını yeniden canlandırıp bütün berraklığıyla insanlığa sunan Son Elçimizi gönderdik. O hâlde:

28. Ey önceki kutsal kitaplara iman edenler;

Allah'tan gelen bu Son Çağrıya kulak verin, O'nun emirlerini çiğnemekten sakının ve önceki Peygamberlere iman ettiğiniz gibi, O'nun Son Elçisine de iman edin ki, Allah size rahmetinden iki kat pay versin, aydı nlığında yürüyeceğiniz bir nur armağan etsin ve sizin geçmiş günahlarınızı bağışlasın. Çünkü Allah çok bağışlayıcı, çok merhametlidir.

29. Evet, Son Elçiye iman edin ki, böylece Kitap Ehli olarak bilinen, Allah'ın seçkin ve ayrıcalıklı kulları olduklarını iddia ederek kutsal Kitabı kendi tekellerinde gören Yahudi ve Hıristiyanlar, Allah'ın lütfuna hiçbir şekilde sınır koyamayacaklarını, çünkü her türlü lütuf ve ihsanın tamamen Allah'ın elinde olduğunu ve onu dilediğine bağışlayac ağını bu konuda hiç kimsenin hiçbir yetkisinin olmadığını iyice anlasınlar.

Hiç kuşkusuz Allah, sonsuz lütuf sahibidir.